

Het parkeerplein werd een verblijfsruimte bij het station.

tekst: *Quadrant studieburo
bvba*

Heldenplein, Zaventem

Opdrachtgever

Gemeente Zaventem
Henk Souffriau (dienst open-
bare werken)
Steenokkerzeelstraat 56
1930 Zaventem
T +32 (0)2 717 88 83
henk.souffriau@zaventem.be
www.zaventem.be

Opdrachthouder ontwerp

Quadrant studieburo bvba
Benny Theysens
Dorpsstraat 202
3078 Kortenberg
T +32 (0)2 757 09 00
info@quadrant.be
www.quadrant.be

Opdrachthouder uitvoering

Vanhoeyveld B&M bvba
Bart Vanhoeyveld
Leuvensesteenweg 38A
3191 Hever
T +32 (0)15 51 17 18
info@vanhoeyveld.be

© Studieburo Quadrant

De stationsomgeving en de randen zijn de belangrijkste ruimtelijke plek in de gemeente Zaventem. Het vernieuwde stationsgebouw was de aanzet om het ganse openbaar domein grondig aan te pakken. Eerst was de Spoorwegstraat aan de beurt, nu is ook het Heldenplein volledig vernieuwd. Het is een ontmoetingsplek, een verblijfsgebied en een openbaarvervoerknoppunt.

De samenhang realiseren tussen het station, het Heldenplein, de centrumstraat en het Quitmannplein aan de overzijde van het station, dat was dé uitdaging van het 'ontwikkelingsplan publieke ruimte'. Zeer belangrijk was tot een realistisch plan te komen en planoverdrijving of -overschatting en teleurstelling bij de uitvoering te allen prijze te vermijden. De ontwerpers bepleitten een realistisch en vertaalbaar ontwerp gericht op uitvoering, eerder dan een 'marketingbeeldplan' met toeters en bellen en een moeilijk tot niet haalbare uitvoering.

Ontwikkelingsplanning als ontwerp- techniek

De ontwerpers hielden een organische aanpak aan als ontwerptechniek, waarbij ontwerpethiek en eenvoud centraal stonden. Het ontwikkelingsplan geeft de ontwerprichtingen als leidraad weer, geeft blijk van realisme en laat gefaseerde uitvoering van het ontwerp toe want elke fase kent dezelfde ruimtelijke kwaliteit en stedenbouwkundige structuur.

Het organisch gegroeide ontwikkelingsplan startte telkens met aantoonbare uitvoering. De stakeholders van de publieke ruimte 'beleefden' de verwezenlijking van het plan op het terrein. Daardoor groeide het draagvlak voor de

© Studeburo Quadrant

verdere vertaling en verfijning van het ontwikkelingsplan, zonder afbreuk te doen aan de globale aanpak van de publieke ruimte.

Aanzet met Spoorwegstraat

De aanpak van de stationsomgeving startte met de heraanleg van de Spoorwegstraat vanaf het Heldenplein tot aan de brug. Zowel de as op zich als de randbebouwing zijn geherwaardeerd. Dat geeft cachet aan de wijk. Deze eerste realisatie in het kader van het ontwikkelingsplan werd zeer op prijs gesteld door bewoners en gebruikers. De sobere met natuurlijke materialen uitgeruste Spoorwegstraat toont de weg van en naar het station en was cruciaal als aanzet voor de verdere realisatie van de stationsomgeving met het Heldenplein en in een latere fase het Quitmannplein. De centrumstraat en de schoolomgeving zullen het sluitstuk worden van het ontwikkelingsplan.

Volwaardig plein

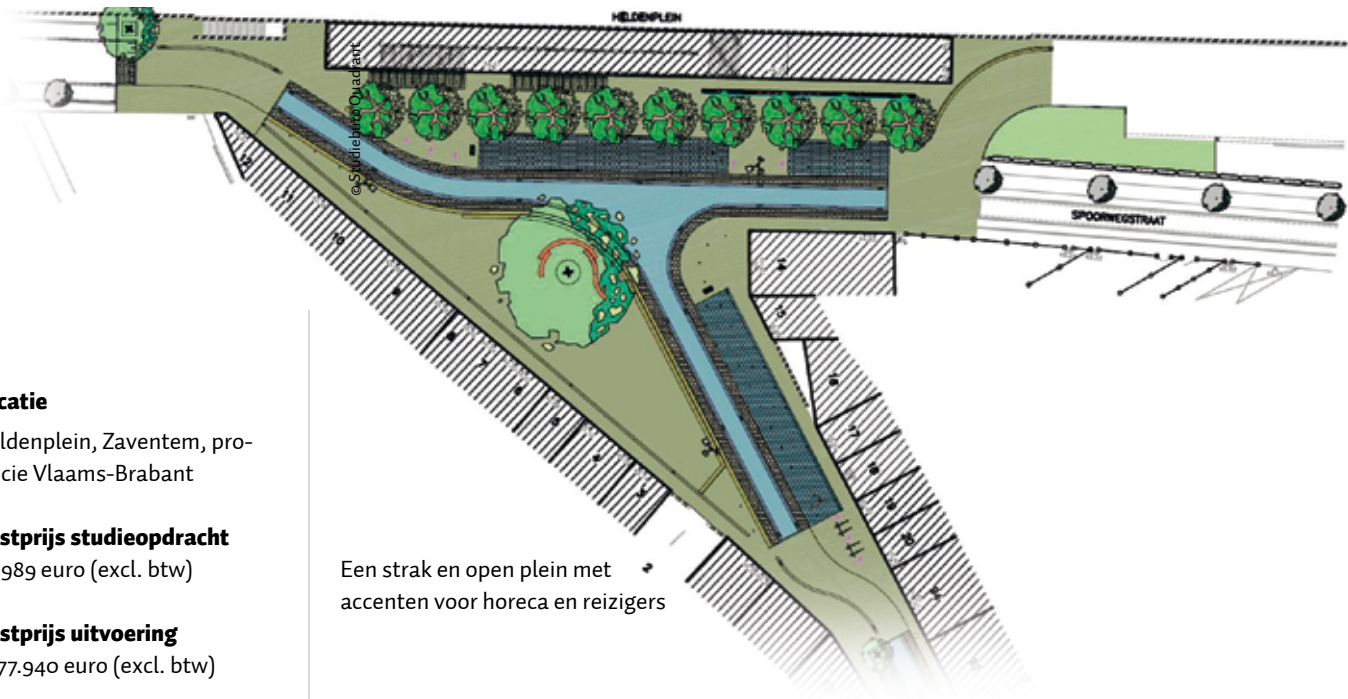
Het Heldenplein is intussen heraangelegd. Net als het Quitmannplein was het uitgeleefd als verblijfsgebied. Er waren vooral parkeerplaatsen, de breedte van de stoepen was beperkt, er zat geen lijn in de gebruikte materialen.

De vernieuwing van het stationsgebouw was de aanleiding om de ruimte er omheen aan te pakken.

Het vernieuwde plein gaf impulsen aan de horeca.

© Studeburo Quadrant

Locatie

Heldenplein, Zaventem, provincie Vlaams-Brabant

Kostprijs studieopdracht

69.989 euro (excl. btw)

Kostprijs uitvoering

1.377.940 euro (excl. btw)

Uitvoeringstermijn

85 dagen

Realisatie

2012

Een strak en open plein met accenten voor horeca en reizigers

Nu is het een volwaardig plein met kwalitatief ingeplante parkeerplaatsen en ruime voetgangerszones met logische verbindingen die een geheel vormen met de al gerealiseerde Spoorwegstraat. De horeca komt tot zijn recht op het plein. Het openbaarvervoerknooppunt is doordacht heraangelegd: het plein sluit direct aan op de toegang tot de perrons. Het is een ontmoetingsplek, een rustpunt, een openbaarvervoerknooppunt, een verblijfsgebied bij uitstek. In de planfase gaven de visualisaties van het Heldenplein een 'realistisch' beeld van de toekomstige inrichting en ze onderstreepten de eenduidigheid van het ontwerp. De uitvoering is als het ware een 'hardcopy' geworden van het plan. ■

Samenvatting Frans

Het vernieuwde stationsgebouw was de aanzet om het hele openbaar domein in de stationsomgeving grondig aan te pakken. De eerste realisatie in het kader van het 'ontwikkelingsplan publieke ruimte' was de Spoorwegstraat, nu is ook het Heldenplein volledig vernieuwd. Het is een ontmoetingsplek, een verblijfsgebied en een openbaarvervoerknooppunt geworden. In de volgende fases komen het Quitmannplein, de centrumstraat en de schoolomgeving aan de beurt.

De uitvoering van het Heldenplein kadert in een gefaseerde uitvoering van het 'ontwikkelingsplan publieke ruimte'.

